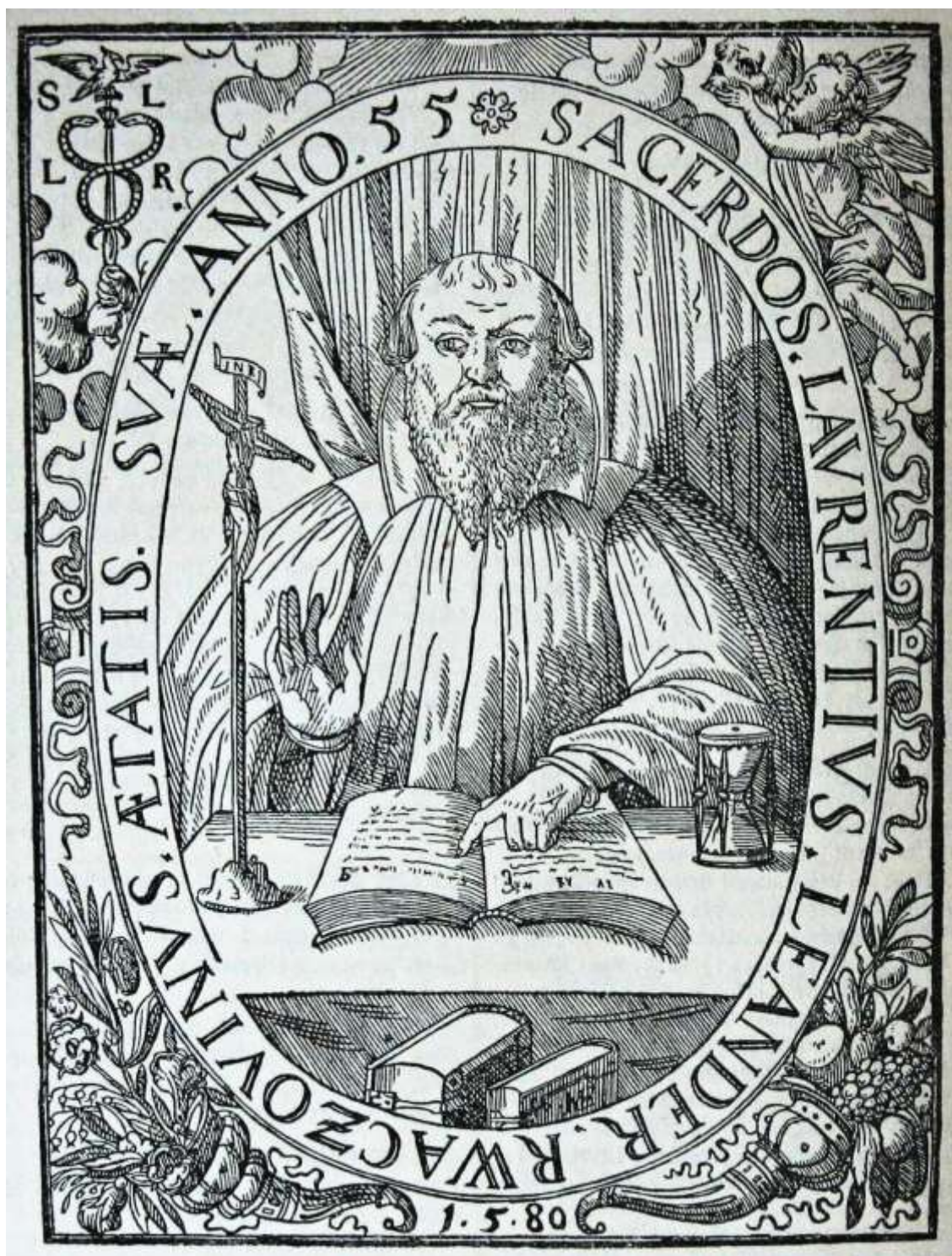

1a - Autor - <https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Autor>

ARMA M. MARCI

Bydziouini à Florentino.

*Præmia virtuti data sunt Insignia cultæ:
Contulit hæc Cæsar Maximus Æmilius.*

Grata Aquila vt superis, cum Lauro vt Lilia campist
Doctus ita acceptus mœnibus arte vir est.
Si tamen à reprobis despectus in vrbe videtur,
Virtutem in causâ haud, sed scelus esse, puta.

Aliud.

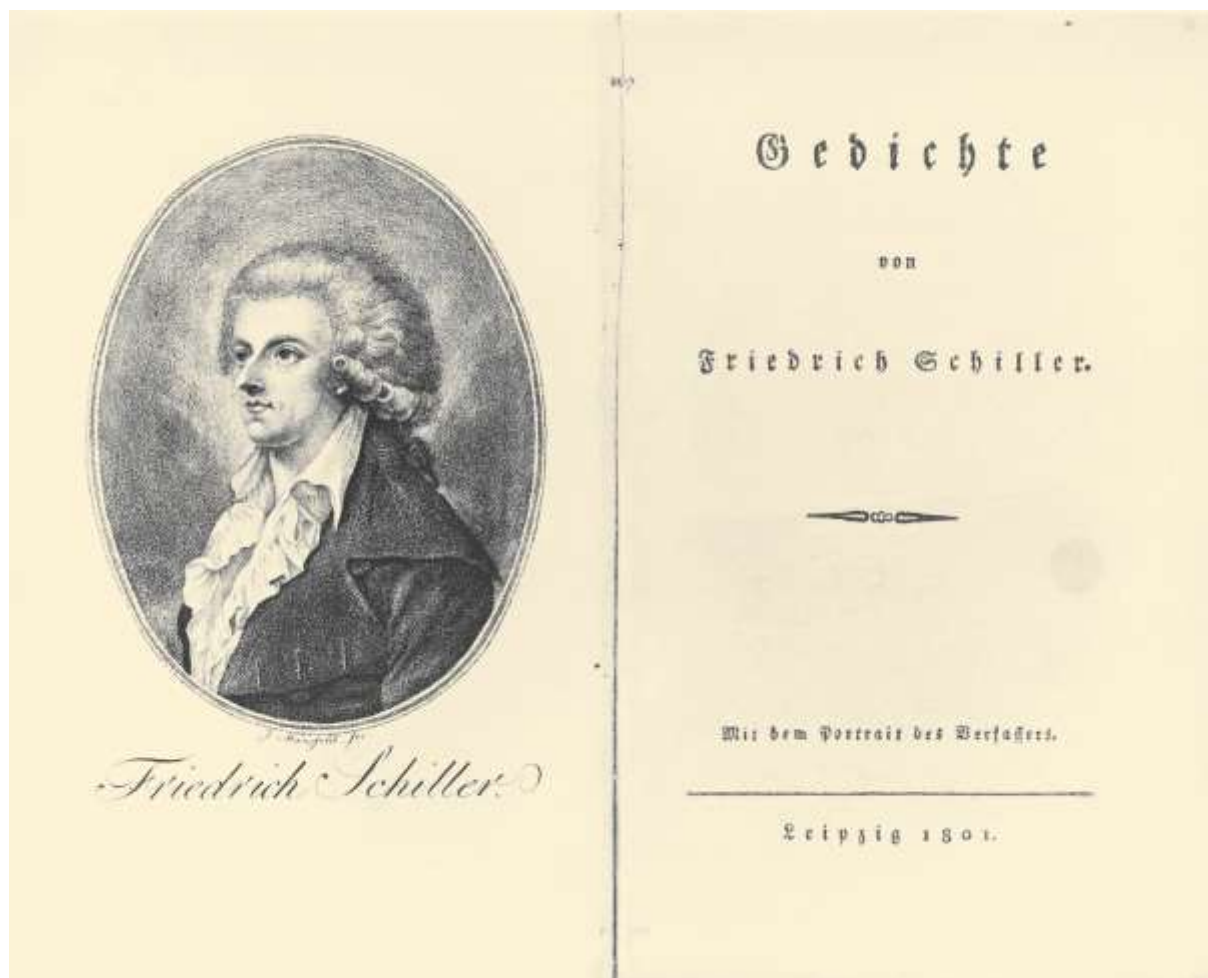
Lilia flore velut suauiq; probantur odore:
In studijs pietas tam tua grata DEO est,
Sparsa sit & CHRISTI cum candida vita cruore,
Tecta suis alis despicit orbe malos.
Sub cruce cæruleum spectans vbi pectore cœlum,
Accipit à summo Laureâ ferta DEO.

Ioan. Rosinus Zaccu.

SYMBOLVM.

ME proprio damnat labes & culpa reatu,
Gratia sed Christo iustificante BEAT.
ALMA, Deoq; patri confidere gnaraprehendit
Quam, verbo ipsius spem tribuente, FIDES.

Thomas Mici à Lynsfu.

Antig. A. HÆRETICUM QVARE *Michael*
PER
CATHOLICUM QVIA. *Horas?*
Totij:

Obzky Kachřské / a na

ně Odpovědi Katholické: ; Latinské

Kžeči do Češtiny přeložené /

práci a Základem

R. a M. Jana Wacslawa Galešyna z Kronenfeldu / Kra-
gůw Hradeckého a Chrudymského Archydyakona / a Děkana

Města Hradce Králově nad labem a Orlicy:

2. z Tymotheowi w 3 kap:

Wždycky se vějce / (Kachři) a nikdy k poznání Práwdy nepřicházegsee.

S dovolením wysoce Šhwiceného Knížete / Pana
Pana Arcybiskupa Pražského wysvěšćeně.

Předmluva k Čtenáři.

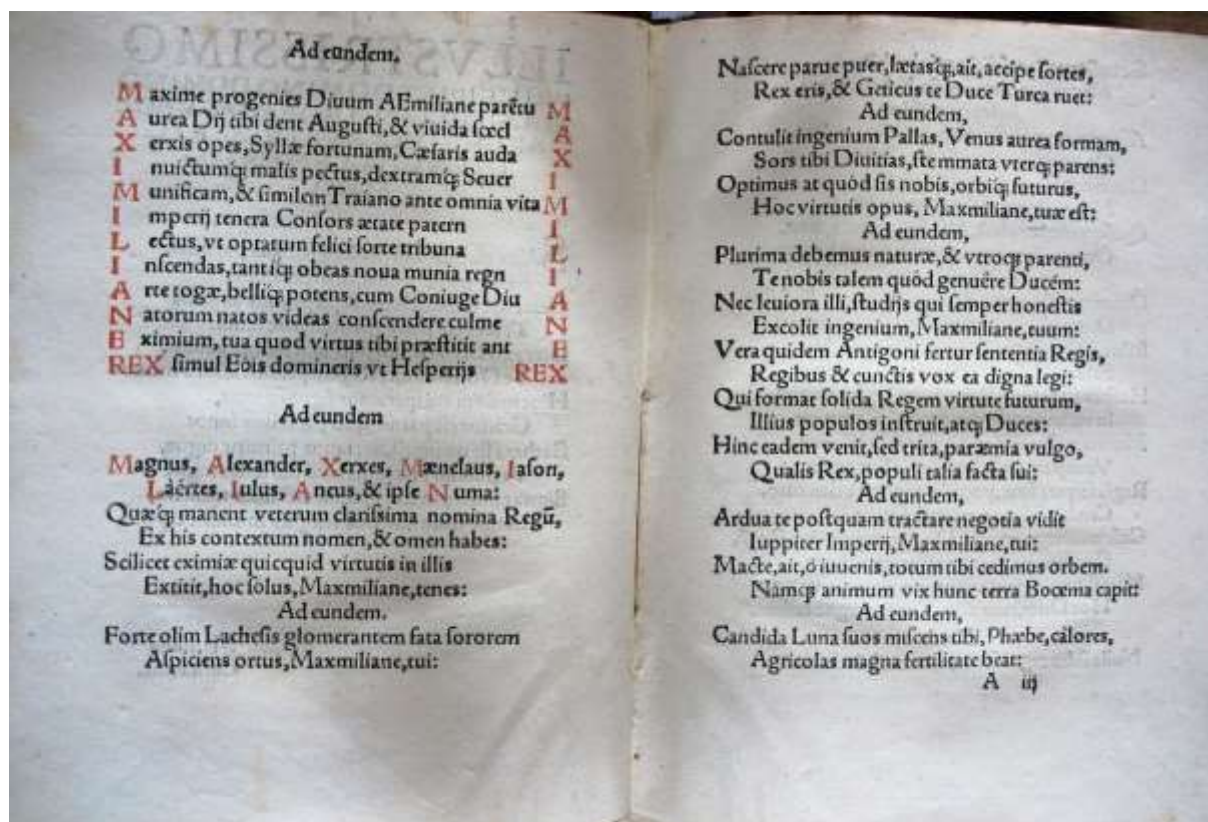

Qobecné Latinské Přísloví, Bohabogný Čtenáři: Omne Quare? habet suum Quia: totiž/že každé Proč? má své Proto. V poněwadž takového Proč? přes pětisí mnoho a často, wewšech Wírů nassi Katolické Artykulů a Ceremoniů, Obnowených Evangeliců (prv wšak pod Tytulem pod Obogi gmenowan) vžíwati obyčej magi: aby zas proti těm swým tak častým Proč? nasse Katolické Proto, měli: Knihu tuto, předessle od mnohé poetivosti hodného Kněze Gindricha Lancelotta z Wesslinu, Řádu Pausterníkůw swatého Augustína Řeholníka, a Písma swatého Doktora, w Latinském Jazyku wydanau, a Hæreticum *Quare?* Catholicum *Quia*, tytulowanau/ wšechněm wěrným a upřímně se tážícím Čechům: Proč wy Katolici tento, druhý, třetí, i. Artykul Wírů wassi tak wěříte? Proč při této Swátosti takowých, při druhém, třetím, i. Ceremoniích vžíwáte? k dožadani a poznání Proto gsem na Česko přeložil.

Druhá gístě nemalá, nýbrž přewelmi weliká přčina toho gest/ w těchto rozrůžných, nepokogných časích a rozbrogích, k dosažení zase tím dšwegi stálého, a wšechněm pobožným a upřímným Čechům horlivě a srdečně žádostiwého předesslého Pokoge: Nebo gístotně, gestli co na celém širokeém swětě se wynagiti může/ k zapuzení Růžnie a Wálef/ k zdržení a k zachowání stálého a bezpečného w Zemi Pokoge/ gest Swornost a Gjednota v Wšce a prawém Náboženstwi/ a w gednostegném, gedněmi Wšy, gedním Srdcem, w gedné Wšce, Boha ctění a wzpívání / dle propowědění Apostola

wangelichy (prw wssał pod Tytułem pod Obogi gmenowan) wjs-
wari obycęz magi: aby zas proti tēm swym tak časnym Proč z
nasse Katolické Proto, měli: Knihu tuto, předešle od mnohé po-
etivosti hodného Kněze Gindricha Lancelotta z Weshlinu. Křádu
Paustewnikůw swatého Augustyna Křeholníka, a Pisma swatého
Doktora, w Latinském Jazyku wydanau. a Hæreticum *Qua-*
re? Catholicum *Quia*, tytulowanau/ wšsechném wěrným
a wprjmně se tážicým Čechům: Proč wy Katolich tento, dru-
hý, třetj, ř. Artykul Wjry wassi tak wěrjite? Proč při této Swa-
tosťi takowpých, při druhé, třetj, ř. Ceremonjij wjwáte? I dořa-
žans a poznání Proto gsem na Čjssko přeložil.

1d3

2a – Akrostich a telestich <https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Akrostich>

Scripta à
IOHANNE VVILTERINI PELZENO, ARTIVM
BY PHILOSOPHICIS BACCALAVRO.

[illegible]

70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

A L I V D
ACROSTICHIDES GRAYVLATORIAE

Non apiles motus animi
Versus Machi
Felix tempus ades
Dum celebras Nat
Sa C r a t o r e o L i s Q u a s u m b i n e p l i m i n e n a m e n ,
Labi & ant i qua d i m m a r t e r f a s L e u a
Hoc ann C t e m p u s a d e g e n i t r i x p a t e L e u o p o n d u t .
Plena ex E r o G r a u d a f e r T i t u n t e i n t u l t :
In cunis ge M t u r e c u b a m i A t h y m i d i p r o f u s i p r o f u s i o n a u .
N a d u e r S a f L e b a t c o n D i s t a n t i a o n a u .
Nat P a e s i n L u d i o , p l a n t V M u n d o E r u i p s e ,
E T m u n d o m u l t a e t t h o r a b e a m T i b i .
Sic A l e u o t i R o s a p i d e r f i e n t O l e f e r e n t i :
Co r d i s c o n t u m e n t i o n d e r a m o L e g r a m i .
P e r f r a n d i t t e c H o n a s E m i l e p e r i c u l o a v i t a :
E s t i b i N a t a l i t e m o g n a t i o n d e r .
Jocare t o l e r a n d a f e r e n t i e l i o r a q , f e r T u n t i :
T e m p o r a c o n s t a n t i f l u x , j u d i c i u s i e u i :
J a m g r a t i s t i b i f e r t a L e g e n t i e p e r o f a N a p e a ,
a d e l e p i d i r i f u s : o m n i a d e f o l o t a c V i .
C o n f u n e t a p p o f i t a C a l e f t i m u f f i G a m e n f e .
Q u a m a r f a n i m i t r f l i a f a t a p e E m i t .
D i f f e r e n t l i t e r f u g i e d a i n g r i a M e n t i s ,
E b r i a M e n t i d u f t o r h a d a p i t r o l a i o c e t .
A t l a u d a t i h o m i n i s : t a m E n e S t a l a u d a v o l u n t a s ,
M i f e r a c o n i u n t T a g a d i A q u i l e f i d e .
E r g o a g e p a l e N t s E M a n i a d i f f i c e c u r a s ,
S t i l l e t O d o r i f e R o r E t l a l i q u e c o m a .
H o c t i b i q u i r u M p i t a r a T r u m q u i f i d e r a c e l i ,
H o c E t n a t a l i s p e a S t i t u t o m n i d i e s .
S a l u s a d i g n e p a r e N t a r o r p i E n t u t a m i t a ,
D u l c e T a c e p a t r i V o l u t a q u a t i m a t e r e r a t .
H o c f o r m O f a d e r r e I o l a n t f e p i a n n o .
S u m M a l a u d a t i I l i g a n t A m i l e r o b a t .
V i n e d u f e l i x t r a d u c t N t f e r T a m i n f i l a ,
A u r e a c o N c o r d i s f e r f l a p a c i a g e .
V i n e d e c u s p a c i l i c u l e n t a t u t u t a m i t a ,
O l e I m a p o f t i t i b f u n e r a m c o n c r i t .
A l i q u e P a t r o N t t i b i q u a d a t u r c a r m i n a , n E m p e
O u l i a f V n t : f a t u r , q u i t r i n g e n t m e a t i m p o r a M u f a ,
P e l l u b i o r e c o r d a t a f e f e m i N a p i a r a d o n a t
D o C r i n a m e T f e r t g l o r i a v e r f u ,
T u n c t u A f l u e f f e r e c l a r R m i n o S e m p e r e r i t .
A t q u i B i n o m e n c a R m i n o S e m p e r e r i t .

PRAGUE, TYPE GEORGI NIGRINA

https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Figur%C3%A1ln%C3%AD_sazba

3 – chronogram

[https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Chronogram_\(ti%C5%A1t%C4%9Bn%C3%A1_kniha\)](https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Chronogram_(ti%C5%A1t%C4%9Bn%C3%A1_kniha))

4a – Určení datace dle nabídky na konci knihy (viz 4b)

W České Expedycy gsau také k dostání tyto
knihy :

Prásná Dlitwie. Uneb : Strassidlo v bjlé věže. Praw-
widwá hystorie z třináctého stoletj. Na česko
wyložená od Prof. Esediwého. Kramérhuso-
wým nákladem. 8. W Praze, 1798. za 8 fr.

Skalnj Duchové. Uneb : Prawdiwé Příhody Gi-
řiho, chudého nádenníka; pak nenadále obo-
haceného Barona z Bilenbachu. Podlé Ně-
mecké práce Kryšt. Gind. Espjsa po česku wy-
ložené. Kramérhusowým nákladem. 8. W Pra-
ze, 1798.

Zagběná Slečna, aneb : Prawdiwé příhody Marne
z Hohenturu. Rytjřská hystorie z třináctého
stoletj. zhé zcela opravené wydání. Kramé-
rusowým nákladem. 8. W Praze, 1798. za 12 fr.

Ožaroděgnice Megera. Unebo : Okauzlený zámek
Pana z Sednorověce. Pěkná a welmi krato-
chwilná hystorie. Kramérhusowým nákladem.
8. W Praze, 1795. za 16 fr.

Zrcadlo Příkladů k navčení a obwefelenj. Unebo :
Rozličné pěkné hystorie o maudrých a posse-
tilých, o dobrých a zlých lidech; z kterýchž se
učiti můžeme, co činiti, y čeho nechati má-
me, abychom šťastnj byli. Kramérhusowým
nákladem. 8. W Praze, 1794. za 36 fr.

Zřízení o Kucnických: Letha: Lispyho: Pietisteho XXIII:

Przedmowa :

A Kucnice gest bran velmi Okrutna / A tak ne-
křesťanská y nemuzská / wíce křezlemu nežli kdobre-
mu : Neb se gimi mnoho nestatečných a nerozssa-
ffných mordow (y tēm Ktož se snimi obiragij) při-
hazy : A protož gest dobře a chwalitebně w tomto
Kralowstwu tē Sčelby zlé vžywani zapowědij-
no . A Poněwadž pať mnozy lidé / neznagúce yať
Kucnic vžywati neb neužywati magij / w Pokuty
peněžitě : w wězení : y hrdla ztracenij : w padagij /
Aby se každý wědel cym sprawiti / a pokuth nato v
ložených wystricy gest wěc sprawedliwa y powi-
na Lidem o tom Zřízení wěděti : Nebo prawo za-
tagené gest Lidem osydlo skryté . Protož yať gest
otom na tento čas odewšlech třy Stawuw nařy-
zeno tuto gē to t waystraze každemu / Wytisťeno.

Což se Kucnic dotyče takto gē
otom svoleno / a zaPráwo nalezeno : Poněwadž se
to skutečně sbledáwa / že mnozy lidé / Zewšlech třij /
Stawuw : mnohé škody / na Hrdlech / y ginat / gsui
sobě činijwali : a gedni před dnyhými / w mnohých

A i

Radosná Cesta

w tomto plačtivém Rudolji,
to gest :

Každodennj Pobožnost
putugjcjho k zážračným obrazům,
totižto :

do Mariecell,
k nerozdjlné Trogici Boží
na Sonntagberku a k bolestné
Marii Panně Taserské.

Kterážto pobožnost w městě
Ewančickém,

w Markrabství morawském wy-
zdvožjena roku 1735,

nynj pak zase wšsem horlivým pautníkům českým
a morawským na světlo daná.

W Brně,

wytisštěná u Františka Karla Sjöblera, 1735.

C e n s u r a

Libellum, cui titulus: *Radostná*
Cesta, de verbo ad verbum ea, qua
par erat diligentia revidi, nihilque,
quodsive doctrinae catholicae adver-
saretur, sive bonis moribus repugna-
ret, in eodem reperi, quin potius au-
genda peregrinorum devotioni, et
accedendo amplius fidelis, ac sanctae
simplicis populi fervori omnino uti-
lem, comodatumque existimo. De-
cretum in Curia Episcopali Olomucii,
die 2. Aprilis, Anno 1756.

Philippus Eques de Waisbach,
Rev. Epis Consistorii
Assessor et Notarius.

2731/f

6a – Atribuce – ilustrátor (iniciály FT vpravo dole na kameni – viz heslo v díle „Die Monogrammisten...” 6b a 6c)

DIE MONOGRAMMISTEN

und diejenigen bekannten und unbekannten.

Künstler aller Schulen

welche sich zur

Bezeichnung ihrer Werke eines figürlichen Zeichens, der Initialen
des Namens, der Abbréviatur desselben etc.

bedient haben.

Mit Berücksichtigung von Buchdruckerzeichen, der Stempel von Kunstsammlern,
der Stempel der alten Gold- und Silberschmiede, der Majolica-Fabriken,
Porzellan-Manufacturen u. s. w.

Nachrichten über Maler, Zeichner, Bildhauer, Architekten, Kupferstecher,
Formschneider, Briefmaler, Schreibkünstler, Lithographen, Emailleure,
Stempelschneider, Goldschmiede, Niello-, Metall- und Elfenbein-Arbeiter,
Graveure, Waffenschmiede u. s. w.

Mit den
raisonnirrenden Verzeichnissen der Werke anonymen Meister, deren Zeichen gegeben
sind und der Hinweisung auf die mit Monogrammen oder Initialen bezeichneten
Produkte bekannter Künstler.

Ein für sich bestehendes Werk,
aber zugleich auch Ergänzung und Abschluss des neuen allgemeinen Künstler-Lexikons
und Supplement zu den bekannten Werken von

A. Bartsch, Robert-Dumesnil, C. le Blanc, F. Brulliot, J. Heller u. s. w.

Bearbeitet von

Dr. G. K. Nagler,

Verfasser des neuen allgemeinen Künstler-Lexikons etc.

Dr. A. Andresen und C. Clauss.

= V. Band. S. J.-Z. =

München 1879.

G. Franz'sche Buch- und Kunst-Handlung (J. Roth).

611. **Francesco Terzi**, Maler und Kupferstecher, geb. zwischen 1525 und 1530 zu Bergamo. Im Jahre 1550 kam er nach Wien an den Hof Kaiser Maximilians II., der ihn zu seinem Hofmaler ernannte. Später trat er als Hofmaler in die Dienste des Erzherzogs Ferdinand und arbeitete abwechselnd bald in Wien und Prag, bald in

F. A.

Linz und Innsbruck. Nach 1573 kehrte er nach Italien zurück und soll zu Rom um das Jahr 1600 gestorben sein. Gemälde von dem Künstler, in denen er nicht ohne Glück Tizian nachahmt, finden sich in mehreren Kirchen einer Vaterstadt, wie auch in Mailand und Venedig. Auf deutschem Boden ist sein Name weniger durch historische Gemälde bekannt geworden, als durch jene Bildnisse der Erzherzoge und Erzherzoginnen von Oesterreich, welche G. ab Avibus nach seinen Bildern vom Jahre 1568 bis 1573 in Kupfer stach. Das aus 66 Stichen bestehende Werk erschien zu Innsbruck unter dem Titel: *Austriacae gentis imaginum partes manu Franc. Tertii Bergamensis etc.* Terzi's chalographische Leistungen sind nicht zahlreich. Man vergl. hierüber A. Andresens „Deutscher Peintre-Graveur“ II. S. 224 ff.

Terzi ist jener Monogrammist, welcher bei Bartsch IX. p. 481 und bei Passavant IV. p. 185 erscheint. Das erste der oben mitgetheilten Monogramme befindet sich auf einer Radirung in Francolin's Wiener Turnierbuch, das unter dem Titel: *Rerum praecellere gestar: intra et extra moenia munitisf. civitatis Viennensis pedestri et equestri praelio, terra et aqua etc.* bei Raph. Hofhalter zu Wien erschien. Das radirte, figurenreiche Blatt stellt ein Bankett in einem Prachtsaale dar. Das Zeichen ist, nebst der Jahreszahl 1.5.6.1, an einer Thürpfoste angebracht. Oben liest man: QVOMODO CAE: MAI^{TAS} VNA CVM LIBERIS SVIS PRANDIVM SVMPSERIT EFFICTIO 1.5.60. H. 14 Z. 2 L., Br. 18 Z. 6 L.

Das zweite Zeichen, auf einer andern in gleicher Manier behandelten Radirung desselben Werkes, weicht zwar von der ersten etwas ab, indem zwischen das F. und T. noch ein A eingeschoben ist, doch wird es dadurch gedeutet, dass Terzi in Urkunden öfters mit dem Prädicate *de* oder *a* erscheint: *Francisco de Terzio, Bergamesco.*

Das Blatt mit diesem zweiten Zeichen stellt, als Gegenstück zum vorigen Blatt, den Tanz dar. An der vordersten Säule des Ballsaales links die Jahreszahl 1.5.6.1, an der gegenüberstehenden rechts das Zeichen. Oben: SALTATORIAE DOMVS IN ARCIS PROPVGNA CVLO TYPVS. Sculptus in XVII. hebdomatibus. 1.5.6.0. H. 14 Z. 3 L., Br. 18 Z. 2 L.

Terzi hat auch als Zeichner Antheil an jenen von Hans Severin u. A. gefertigten Formschnitten, welche sich in der zu Prag von Georg Melantrichius herausgegebenen böhmischen Bibel befinden. Fast alle tragen die obigen Monogramme.

612. **Thomas Fryc**, Maler und Kupferstecher in Schwarzkunst, geb. um 1724, gest. zu London 1762. Er war ein guter Zeichner; ursprünglich Kupferstecher, wendete er sich später der Porträtmalerei zu. Seine Bildnisse in Oel und Miniatur fanden viel Beifall. Ebenso und noch jetzt werden seine trefflichen Schwarzkunstblätter geschätzt, Bildnisse von Zeitgenossen und Idealköpfe in Lebensgrösse und nach eigenen Zeichnungen. Auf einem derartigen Blatte, einem weiblichen Bildnis mit Pelzkragen und einer Perlenschnur, fanden wir unten

F.

7a – atribuce – knihař

7b

Improbatur hoc, nostro tempore summa fides
 Carolus Hesperius cum nato regnat, Eosum
 Cum patre Imperium Maximilianus habet:
 Quanta fides illis, socij & concordia regni,
 Victi hostes paruo milite sæpe docent:
 Aliud.
 Naturæ seriem, vicerunt vota piorum
 Reddita, pro reditu, Maxmiliane, tuo:
 Frigora mitescunt, placidum dant æquora cursum,
 Terra hyemis medio tempore læta viret:
 Teredeunte simul redeunt Saturnia regna,
 Conuertuntq; suas ipsa elementa vires:
 Ad lectorem.
 Hoc quicumq; leges factum sine Apolline carmen,
 Parce, nec inuidia nos grauiore premas:
 Ipsa suos afflant præsentia numina vates,
 Et vires addunt, ingeniumq; fouent:
 Noster at occiduas Phoebus discessit in oras,
 Hinc absente meum numine friget opus:
 Maximus at postquam remeauerit AEmilianus,
 Cum Duce mox aderit nostra Thaleia suo.
 Præge cum consensu. Do: Administratorum par
 tis utriusq;, nec non Præfecti arcis Pragensis, Ioannes Cantor exculebat,
 21 Decembris, sub initium anni à Christo nato. M. D. L. I.

Ferdinand 3 bo

zij milosti Kzinský/Vheršský/a Če-

ský ie Král/Jnsant w Hispanij/ Arcy kníže Rakouské/
kníže Burgundské/markrabě Moravský/Lucemburské
a Slezské kníže Markrabě Lužické/a hrabě Tyrolské ie.

Činámo čyníme tímto nassým listem přederose-
mi. Ačkoli myz přirozenoe Královské dobroty všem
y gednomukazdemu nassým Swáté Kzisse/ a gíných Krá-

lovstvíj/ Knížetstvíj/a zemí nassých. Poddaným a věrným milým/všem milost
mi náchylní býti račme/ vsak proto těm kterijž vstavičnēe prace w smyslích a v
mēnījch wēdau/a wtom nad gínē vslygij/ aby nám a všem věrným poddaným po
třebnēe a všitečnēe služby čyniti mohli/wětsij pomocy y takee milosti powinnij bý-
ti sebe zname. A poněwadž pak takowij pilnost a věrnij pracy / přýwysoce wēným
nassēm služebníkū žiwotním Lēkačij/ a věrným nassým milým Janowí Koppowě
z Kaumentalu Sedmera swobodného wmenij/a w Lēkačstvíj Doktoru/ zwolassē na
lezame a wynarwame. Kte přičynij na geho poddanij prozbu a žádost/ o radij dobrým
wēdomím a rozmyslem tuto dolepšant zwolassēnij milost a obdarowanij genu gšme
wēynij/a tímto listem nassým z Kzinské Vheršké/ a Češské Královské plnēe mocy/
wēdomē čyniti račme/ aby žádný yalēhož kōlī stawu/zawolani a neš spuosobu/ buš
w Swátý Kzissj/a neš gíných Královstvíjch Knížetstvíjch a zemích/knījy geho
o zachowaní zdrawí kterēž gest o welikū pracy a pilnosti čas blížby whromadu zbírál
a spíšowal/tím wmyslem/ aby nám a věrným nassým poddaným k vžitku a dobrému
ge tistknūtí dal/a naladu swého o welikū pracy a pilnosti nadarmo nečynil/wē Čty-
rech letech po datum pořad zběhlých/tistknūtí nedal/a nato vstawugem/poraučymē
a chcem/aby ty a takowē knījy o zachowaní zdrawého žiwota/ genj strje swrchu do-
čeného žiwotního lēače a služebníka nassého Doktora Jana Koppa sepsaný gšj/w
gij gmenowaných čtyřech letech bez geho wēdomí a wrole/ od žádného tistēnēy ne-
byli. Dale všem y gednomu každému zwolassē nassým a Swáté Kzinské čissē
tēž také z gíných Královstvíjch/Knížetstvíjch a zemí nassých poddaným a věrným mi-
lým yalēhož kōlī stawu/auřadu a neš zachowaní/ přisně poraučegij aby swrchu do-
čeného Doktora Jana Koppa přý takowēm nassēm obdarowaní/a milosti/ochraňo-
wali/a nadním rukū drželi/takē proti tomu aby nebyli/ani komu žádným wymysle-
ným spuosobem býti nedopaušteli/ pokudž gedentakdy tēžkee a welikē nemilosti nas-
sij y také pokuty Dwadcti Hřiwēn lēého Zlatta/spolu se všem gíným tistēnēm
knījami wwarowati se minij/kterēto gedentakdy kōlīkráčby kōlī swēwola-
ně toho se dopustil/ polowicy do komory nassij/ a druhij polowicy swē-
chu dočenému Doktorowí/bezewssij milosti propadnūtí/a da-
ti bude powinen. Kdež na swēdomí toho pečet nassij Krá-

lovstvíj/přítistknūtí gšme dali. Dáno wnassēm
mēstē Wjdní Dwadcatého dne Mier-
sýce Prasynce Lēta páne Tisýceho
Pietistého Trzidecatého pátého.
Královstvíjch nassých/Kzinsk-
kého pátého/gíných pak všech dewátého.

FERDINANDVS.

Widit Johannes pflug de Kobenstein
supremus Regni Bohemie Cancellarius.

Geor. V. Loxau